

ปัญหา.....โรคใบติดทุเรียนอำเภอกองปิ้ง

อำเภอกองปิ้ง มีพื้นที่การปลูกทุเรียน 4,887 ไร่ เกษตรกร 1,668 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกทุเรียนกระจายอยู่ทั้ง 4 ตำบล โดยในปีที่มา 2565 พบการระบาดของโรคใบติดทุเรียนเป็นอย่างมาก รวมเนื้อที่การระบาดประมาณ 650 ไร่ โดยเฉพาะพื้นที่ตำบลห้วยกระทิง ซึ่งเป็นที่สูงมีภูเขาโดยส่วนใหญ่ ทำให้เกษตรกรมีความกังวลหลังจากพบการระบาด กลัวกระทบการผลิตทุเรียนในปีถัดไป จึงจำเป็นต้องถ่ายทอดความรู้โรคใบติดทุเรียนทันที เพื่อกำจัดและป้องกันการระบาดเพิ่มเติมในพื้นที่อื่นๆ เกษตรกรเองมีความสนใจในการจัดการโรคใบติดเป็นอย่างมากแต่ยังขาดประสบการณ์ในการจัดการโรคใบติดทุเรียน

ทั้งนี้สำนักงานเกษตรกรอำเภอกองปิ้ง โดยนายอัครศุลาพิช สะตีมี่มะ เกษตรอำเภอกองปิ้ง ได้ลงพื้นที่ตำบลห้วยกระทิง เพื่อศึกษา และถอดบทเรียนในการจัดการโรคใบติดของนายมะซอรี มาซะ ซึ่งเป็นแปลงทุเรียนต้นแบบในการจัดการโรคใบติดทุเรียน โดยนายซอรี ดำรงตำแหน่งประธานวิสาหกิจชุมชนทุเรียนคุณภาพอำเภอกองปิ้ง เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการผลิตทุเรียนคุณภาพ และแปลงของนายซอรี เองได้พบการระบาดของโรคใบติดด้วยเช่นกัน จึงหาวิธีจัดการได้อย่างรวดเร็วช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องการถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าวให้เกษตรกรได้นำไปใช้ในแปลงของตนเอง

นายซอรี ได้เล่าให้ฟังว่า.....โรคใบติดหรือใบไหม้ เกิดจากเชื้อราชนิดหนึ่งมีชื่อว่า *Rhizoctonia solani* Kuehn ทำให้มีอาการเกิดแผลคล้ายน้ำร้อนลวกบนใบ บริเวณกลางใบหรือขอบใบ ต่อมาแผลจะค่อยๆขยายตัวลุกลามแผลเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ขนาดและรูปร่างแผลไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม เชื้อราจะเจริญลุกลามไปยังใบอื่นๆที่อยู่ติดกันโดยการสร้างเส้นใยยึดใบให้ติดกัน ใบที่เป็นโรครุนแรงจะแห้ง ร่วงลงไปและติดกับใบข้างล่าง และเจริญเข้าทำลายใบเหล่านั้น จนเกิดโรคลุกลามไปหลายจุดในต้น ทำให้เห็นอาการใบไหม้เป็นหย่อมๆ และใบจะค่อยๆร่วงหล่นไปยังโคนต้น โดยปกติ เชื้อราสาเหตุของโรคจะอาศัยอยู่ในเศษซากใบทุเรียนที่หล่นอยู่บริเวณใต้โคนและวัชพืชบางชนิด เมื่อฝนตก เชื้อราจะกระเด็นขึ้นมาโดยเม็ดฝน ติดตามใบทุเรียนที่อยู่ต่ำๆก่อน เกิดอาการแผลคล้ายถูกน้ำร้อนลวก และเจริญสร้างเส้นใยลุกลามและแพร่ส่วนขยายพันธุ์ไปยังส่วนอื่นๆ หรือบางครั้งเชื้อก็ติดไปกับมดที่มีอยู่ที่ทั่วไปในสวนทุเรียนขึ้นไปยังส่วนบนๆของต้น เมื่ออากาศร้อนขึ้น มีฝนตกเป็นระยะ ซึ่งเป็นสภาวะอากาศที่เหมาะสมต่อการพัฒนาของเชื้อราหลายชนิด โรคใบไหม้ของทุเรียน ก็เป็นเชื้อหนึ่งที่จะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมอย่างนี้

นายซอรี เล่าให้ฟังถึงแนวทางการจัดการโรคใบติดหรือใบไหม้ มีหลายขั้นตอนดังนี้

1. ตัดแต่งกิ่งทุเรียนให้เหมาะสม ไม่ให้มีความชื้นในทรงพุ่มมากเกินไป

2. กำจัดเศษซากพืชที่เป็นโรคออกไปเผาทำลาย เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุของโรคในแปลงปลูกให้น้อยลง จะช่วยลดการระบาดลงได้
3. ช่วงทุเรียนแตกใบอ่อน ควรหมั่นสำรวจการเกิดโรคอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคบนกิ่งหรือใบ ควรตัดแต่งกิ่งส่วนที่เป็นโรคออกไปเผาออกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชที่มีประสิทธิภาพ เช่น สารในกลุ่ม เฮกซาโคนาโซล ฉีดพ่น 2-3 ครั้ง จนกว่าจะหายสนิท
4. หลังจากอาการดีขึ้นตามด้วยใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นให้ทั่วต้นทุเรียน ให้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ผสมน้ำราดทั่วบริเวณโคนต้นทุเรียน